

Dnr 2024/2001

# Årsredovisning 2023

Beslutad av styrelsen 2024-04-19



Signering av  
justerare på varje  
sida

Ärendereferens: 3111521

Sida 1

## Innehållsförteckning

<b>1.0 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE .....</b>	<b>3</b>
1.1 ORGANISATION .....	3
1.2 UPPDRAG .....	3
1.3 FINANSIERING.....	3
1.4 MEDEL FRÅN EUROPEISKA SOCIALFONDEN (ESF) .....	4
1.5 ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING .....	4
1.6 HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE FÖR VERKSAMHETEN .....	5
1.7 STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETEN .....	5
<b>2.0 GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING, MÅLUPPFYLLELSE OCH EKONOMISK STÄLLNING .....</b>	<b>6</b>
2.1 UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETEN .....	6
2.2 UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETSPLAN 2023 .....	6
2.3 MÅLGRUPPER.....	7
2.4 VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN .....	7
2.5 FÖRVÄNTAD UTVECKLING.....	7
<b>3.0 INSATSER .....</b>	<b>8</b>
3.1 SAMMANSTÄLLNING AV PÅGÅENDE OCH AVSLUTADE INSATSER UNDER ÅRET .....	8
3.2 INDIVIDINRIKTADE INSATSER .....	8
3.3 STRUKTURINRIKTADE INSATSER .....	10
3.4 UPPFÖLJNING OCH RESULTAT AV FÖRBUNDETS INSATSER.....	12
<b>4.0 EKONOMISK REDOGÖRELSE .....</b>	<b>13</b>
4.1 RESULTATRÄKNING .....	13
4.2 BALANSRÄKNING.....	13
4.3 KASSAFLÖDESANALYS .....	14
4.4 DRIFTREDOVISNING.....	14
4.5 KOMMENTAR VÄSENTLIGA AVVIKELSER.....	14
4.6 NOTER.....	15
<b>5.0 STYRELSENS UNDERSKRIFT .....</b>	<b>17</b>
<b>BILAGA 1, SAMMANSTÄLLNING INTERVJUER.....</b>	<b>18</b>
<b>BILAGA 2, STATISTIK OCH BERÄKNINGAR .....</b>	<b>22</b>

Signering av  
justerare på varje  
sida

# 1.0 Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för år 2023.

## 1.1 Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Sörmland och samtliga kommuner i länet som medlemmar.

Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har den ett kansli med 6 anställda.

Styrelseledamöter		
Medlem	Ordinarie	Ersättare
Region Sörmland	Helena Koch (M), ordförande	Åsa Kratz (S)
Eskilstuna	Owe Ek (S), 1:a vice ordförande	Majo Brostedt (S)
Vingåker	Anna Lejon (M), 2:a vice ordförande	Camilla Tiredal (S)
Gnesta	Ingrid Jerneborg Glimne (M)	Ann-Sofie Karlsson (S)
Flen	Daniel Ljungkvist (S)	Hans Åfeldt(S)
Katrineholm	Ulrica Truedsson (S)	Martin Edgélius (M)
Nyköping	Johan Wachtmeister (M)	Marjo Gustafsson (S)
Oxelösund	Katarina Berg (M)	Gun Holmstens (SD)
Strängnäs	Maj-Britt Magnusson (S)	Thore Berggren (M)
Trosa	Mikael Swedberg (M)	Pia Eriksson (S)
Försäkringskassan	Oleg Kosovic	Åsa Brodd
Arbetsförmedlingen	Sam Farsani	Thomas Sättermon

## 1.2 Uppdrag

Samordningsförbundens uppgift är i första hand att finansiera insatser för att medborgare ska få samordnat stöd och rehabilitering för att nå egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna.

Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre. Det kan till exempel handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte på handläggarnivå.

## 1.3 Finansiering

Samordningsförbunden finansieras via Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen med hälften av medlen, regionen bidrar med en fjärdedel och kommunerna med resterande fjärdedel. Nedan redovisas fördelningen mellan kommunerna. Kommunernas andel baseras på antal invånare mellan 16–64 år enligt tabellen nedan.

Signering av  
justerare på varje  
sida

## Fördelning av medel per kommun beräknat på invånare 16–64 år (per 1 nov 2021 SCB).

Huvudman			Total andel	kr/år 2023
Statlig tilldelning			50%	8 000 000
Region Sörmland			25%	4 000 000
Kommuner	Antal inv.	Andel inv.		
Vingåker	4 986	2,86%		115 636
Gnesta	6 501	3,73%		149 452
Nyköping	33 171	19,01%		754 020
Oxelösund	6 551	3,75%		149 636
Flen	8 596	4,93%		200 348
Katrineholm	19 856	11,38%		458 856
Eskilstuna	65 132	37,33%		1 484 040
Strängnäs	22 186	12,72%		500 716
Trosa	8 232	4,72%		187 300
<b>Summering kommuner</b>	<b>174 478</b>	<b>100%</b>	<b>25%</b>	<b>4 000 000</b>
<b>Totalt</b>			<b>100%</b>	<b>16 000 000</b>

### 1.4 Medel från Europeiska socialfonden (ESF)

Förbundet har en betydande ESF-verksamhet. Under året var förbundet ägare till tre ESF-finansierade projekt samt medverkade i ytterligare ett. Tillsammans genererade ESF-projekten cirka 2,5 miljoner kronor till förbundets verksamhet. Medlen finansierar bemanning på förbundet, drift av projekten och föreläsningssarvoden.

### 1.5 Översikt över verksamhetens utveckling

	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	19 808	19 036	19 230	19 245	16 253
Verksamhetens kostnader	-15 576	-20 829	-21 904	-16 674	-15 864
Årets resultat	4 233	-1 973	-2 674	2 571	389
Soliditet	49%	14%	28%	42%	35%
Antal anställda	6	6	7	6	9

Signering av  
justerare på varje  
sida

## 1.6 Händelser av väsentlig betydelse för verksamheten

Ny styrelse tillträdde den 1 april. Förbundet fick en ny ordförande och fyra ledamöter ersattes av nya representanter.

I juni fick förbundet det glada beskedet att samtliga tre ESF-projekt beviljades vilket innebär ett tillskott till länet på 35 miljoner kronor under en treårsperiod. Kanslipersonalen ägnar därför betydande andel arbetstid åt drift och förvaltning av projekten.

Under året har förbundet gått från att finansiera flera kortare insatser till en längre, länsövergripande insats. Under våren ägnades arbetstid åt förberedelser och under hösten var fokus på att rekrytera personal och praktiska förberedelser.

Under året har representationen från regionen i de lokala samverkansgrupperna förändrats vilket möjliggör ett mer strategiskt arbete.

Samordningsförbundet erhöll en minskad tilldelning<sup>1</sup> i år, vilket kan bero på att vi aldrig har sökt full tilldelning. Beloppet kan fortsätta minska om förbundet inte söker det tilldelade beloppet. Att förbundet lever med en budget som ligger långt under tilldelningen får naturligtvis större och större konsekvenser i takt med inflationens urholkande effekt. De senaste årens allmänt försämrade ekonomiska läge har också inneburit högre kostnader för pensionsavsättningar och kompletteringspremier för värdesäkring.

## 1.7 Styrning och uppföljning av verksamheten

I enlighet med mål- och inriktningsplanen för år 2022–2026 har den längre, länsövergripande insatsen startat. Övervägande delen av förbundets budget har varit låsta i pågående insatser. En insats har övergått till den länsgemensamma insatsen, en annan insats fortsätter till maj 2024, resterande avslutades under året.

Förbundet gör löpande uppföljning av insatsernas budget och förbrukning av medel. Prognoser av det egna kapitalet genomförs regelbundet för att säkerställa om medel för nya insatser finns och om förbundet håller sig till Nationella rådets rekommendationer.

Förbundet hade vid bokslutet ca 9,3 miljoner kronor i beslutade medel till insatser för perioden 2024.

En budget för år 2024 redovisades och godkändes på höstens medlemsmöte och beslutades på efterföljande styrelsemöte.

Styrelsen har sammanträtt sex gånger under året och arbetsutskottet lika många.

---

<sup>1</sup> Gällande tilldelning. Försäkringskassan bidrar med statens andel, motsvarande hälften av de ekonomiska resurserna till den finansiella samordningen. Regioner och kommuner bidrar med var sin fjärdedel. Regeringen meddelar årligen storleken på den budget som avsätts för finansiell samordning genom samordningsförbunden.

Modellen tar bland annat hänsyn till försörjningsmått samt invånarantal i respektive kommun. Syftet med modellen är att få en transparent, långsiktig modell för medelstilldelning till samordningsförbunden.

## 2.0 God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning

### 2.1 Uppföljning av verksamheten

Kanslipersonal har deltagit som adjungerande i samtliga insatsers styrgrupper, i rollen som finansär.

Var sjätte månad har insatserna lämnat en lägesrapport där utvecklingen i insatsen beskrivits, om de följer planen eller om det finns avvikelser. På så vis uppdagas behov av åtgärd från förbundet eller annat av relevans för verksamheten.

Vid beviljande av medel skrivs ett avtal mellan förbundet och projektägaren. Vid individinsatser rapporteras statistik till förbundet som sen förs över till systemet Uppföljning Finsam.

### 2.2 Uppföljning av verksamhetsplan 2023

<b>Mål 1:</b> Finansierade insatser bidrar till att individer förbättrar sina möjligheter att närma sig arbete eller studier.		
<b>Resultatmål:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>I insatser och ESF-projekt som syftar till arbetsåtergång ska 35% av de avslutade deltagarna ha kommit ut till arbete eller studier.</li><li>I insatser och ESF-projekt som syftar till förrehabilitering, ska minst 90% av de avslutade deltagarna ha en efterföljande aktivitet.</li></ul>	<b>Uppföljning:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>Uppföljning Finsam</li><li>Lägesrapporter från insatser</li></ul>	<b>Resultat:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>Se avsnitt 3.4</li><li>Se bilaga 2</li></ul>
<b>Mål 2:</b> Samordningsförbundet ska erbjuda kompetenshöjande aktiviteter som rör samordning och arbetslivsinriktad rehabilitering.		
<b>Resultatmål:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>Minst 12 aktiviteter ska genomföras under året.</li><li>Aktivitetserna ska nå minst 600 deltagare</li></ul>	<b>Uppföljning:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>Räkna antalet aktiviteter</li><li>Räkna antalet deltagare</li></ul>	<b>Resultat:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>12 aktiviteter genomfördes med cirka 1200 deltagare.</li></ul>
<b>Mål 3:</b> Utveckla effektiva samverkansstrukturer mellan förbundets medlemmar i syfte att skapa kontinuitet på individnivå.		
<b>Resultatmål:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>Representanter från medlemsorganisationerna beskriver förbättring i samverkansarbetet.</li></ul>	<b>Uppföljning:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>Intervjuer med medlemmar</li><li>Storytelling, i syfte att exemplifiera hur samverkan har förbättrats</li></ul>	<b>Resultat:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>Se bilaga 1</li></ul>

## 2.3 Målgrupper

Eftersom förbundet lägger en betydande andel medel i den långsiktiga insatsen Sikta mot arbetslivet, kommer den prioriterade målgruppen för förbundet vara personer med försörjningsstöd, sjukpenning, aktivitetsersättning eller utan någon ersättning. Personerna lider av psykisk ohälsa och/eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och är i behov av personligt stöd i sin rehabilitering mot arbetsmarknaden eller studier.

## 2.4 Väsentliga personalförhållanden

Förbundet hade under 2023 sex anställda. Av dessa finansierades 3 tjänster med förbundsmedel och 3 med ESF-medel. En person har varit föräldraledig och en vikarie anställdes under den perioden.

## 2.5 Förväntad utveckling

Insatsen Unga på väg kommer att avslutas men verksamheten kommer fortsätta bedrivas inom ramen för Sikta mot arbetslivet. Två ansökningar förväntas inkomma inom kort, dessa är adresserade från fem olika organisationer.

Region Sörmland har stora besparingskrav vilket försvårar samverkan då verksamheterna måste prioritera kärnuppdraget. Det ansträngda ekonomiska läget kan vara en försvårande faktor för samverkan. Besparingskrav gäller flera andra medlemmar också. Därför kommer även fortsättningsvis digitala möten och event att prioriteras.

## 3.0 Insatser

### 3.1 Sammanställning av pågående och avslutade insatser under året

Insatser	* Samverkanspartner och kommuner	Insatsperiod
Sikta mot arbetslivet	I Samtliga medlemmar	2023-10-01 – 2028-09-30
SPIRA Sörmland (ESF)	I Flen, Gnesta, Nyköping, Oxelösund, Strängnäs och Trosa	2023-09-01 – 2026-08-31
NUVAS	I Nyköping, Arbetsförmedlingen	2021-01-01 – <b>2023-12-31</b>
Steg et före	I Region Sörmland, Försäkringskassan	2020-10-01 – <b>2023-12-31</b>
Unga på väg	I Eskilstuna, Arbetsförmedlingen	2021-06-01 – 2024-05-31
SIKTA	I Region Sörmland, Försäkringskassan, Vingåker, Flen och Katrineholm	2020-01-01 – <b>2023-09-30</b>
Till anställning i byggbranschen på 12 veckor	I Nyköping, Arbetsförmedlingen	2021-06-01 – <b>2023-06-30</b>
Steg för steg mot arbete	I Gnesta, Arbetsförmedlingen	2021-05-01 – <b>2023-04-30</b>
Trappan mot arbete	I Trosa, Arbetsförmedlingen	2021-05-01 – <b>2023-04-30</b>
React-EU Ung comeback (ESF)	I Samtliga kommuner i Sörmland	2022-01-01 – <b>2023-04-30</b>
Motverka våld i nära relationer (ESF)	S Samtliga medlemmar	2023-08-01 – 2026-07-31
Inkluderingslyftet (ESF)	S Samtliga medlemmar	2023-08-01 – 2026-07-31

I = individinriktad insats

S = strukturinriktad insats

### 3.2 Individinriktade insatser

#### Sikta mot arbetslivet

Den 1 oktober startades förbundets långa insats Sikta mot arbetslivet. Den består av tre delar, södra, norra och västra länsdelarna och inkluderar samtliga kommuner i länet. Regionen och kommunerna tillsätter personal. Målgruppen är personer med misstänkt eller diagnostiserad psykisk ohälsa eller funktionsnedsättning. Insatsen har två spår. Ett för personer mellan 18–29 år i behov av koordinering, och ett coachande spår där personer mellan 18–65 år stöttas närmare arbetsmarknaden. Insatsen utvärderas av SWECO.

#### SPIRA Sörmland

Sex av länets kommuner är delaktiga i projektet SPIRA Sörmland som är medfinansierat av Europeiska Socialfonden, ESF. Projektet startade 1 september och pågår till 30 augusti 2026. Målgruppen är unga som varken arbetar eller studerar, UVAS, mellan 13–25 år. Mål är att deltagarna ska påbörja/återgå/slutföra studier, gå till annan passande insats eller gå till arbete. Projektet utvärderas av Tranqvist utvärdering.

#### SIKTA (Samordnad Insats Koordinering Träning Arbete)

Insatsen SIKTA delades in i SIKTA-arbetsmarknad och SIKTA-unga. Verksamheten bedrev en arbetsförberedande rehabilitering för gruppen 18 - 65 som uppbar

Signering av  
justerare på varje  
sida



försörjningsstöd/sjukpenning/aktivitetsersättning och som bedömdes vara i behov av och redo för aktuell insats. Inom ramen för SIKTA-unga gavs målgruppen ett samordnat stöd. Insatsen övergick i sin helhet till Sikta mot arbetslivet.

### **NUVAS (Nyköpings Unga Vill Arbeta och Studera)**

Insatsens målgrupp var unga vuxna, 19–24 år, som inte hade en gymnasieexamen och saknade daglig aktivitet, sysselsättning och i förkommande fall kontakt med samhället överhuvudtaget. Genom uppsökande verksamhet identifierades deltagare som fick stöd och coaching att närma sig en meningsfull aktivitet, studier eller arbete. Insatsen avslutades 2023-12-31.

#### **Steget före**

Insatsen syftade till att hitta ett sätt att möta unga vuxna med en högfungerande autism som var långt ifrån arbetsmarknaden. Deltagarna valdes ut av Försäkringskassan. Insatsen hade kommit till utifrån ett behov som uppmärksammades i en kartläggning från 2019 "Aktivitetsersättning hos unga med funktionsnedsättning". Kartläggningen visade att gruppen unga med högfungerande autism hade svårigheter med att tillgodogöra sig de verksamheter som finns för dem. Insatsen som ägdes av Region Sörmland i samverkan med Försäkringskassan avslutades 2023-12-31.

#### **Trappan mot arbete**

Målet med insatsen var att via metoden Supported Employment ge individer verktyg och stöttning, motivering och vägledning så att individen utifrån sina egna förutsättningar kunde få en ökad tilltro till egen förmåga att nå egen försörjning. Insatsen ledde till att flera individer med försörjningsstöd blev självförsörjande och samtidigt fick fler lokala arbetsgivare med behov av arbetskraft tillgodosett genom samverkan. Insatsen avslutades 2023-04-30.

#### **Till anställning i byggbranschen**

Syftet med insatsen var att hitta och yrkesutbilda individer som var långt från arbetsmarknaden och som traditionellt var underrepresenterade, så som utlandsfödda, nyanlända och kvinnor, för en anställning inom byggbranschen. Inom ramen för insatsen genomfördes en introduktionsutbildning för arbete i byggbranschen. Målet var en anställning som lärling antingen i ett socialt byggföretag eller direkt i ett byggföretag. Insatsen avslutades 2023-06-30.

#### **Unga på väg**

Insatsens målgrupp är unga vuxna, 19–29 år, som varken arbetar eller studerar (UVAS) och som kanske helt saknar kontakter med samhället. Genom förebyggande och uppsökande verksamhet identifierar insatsen målgruppen och ger dem stöd, hjälp och coaching vidare till andra aktörer, med målet arbete eller studier. Insatsen hjälper unga vuxna att skapa en hållbar framtid och att de själva ska känna att de äger sin process. Insatsen pågår fram till 2024-05-31.

#### **Steg för steg mot arbete**

Målet med insatsen var att bryta utanförskap med hjälp av arbete, handledning och studier och därmed öka individens möjlighet att bli självförsörjande. I insatsen skapade man en metod för kommunen att jobba kontinuerligt och strukturerat med anställningar i form av anställningsstöd. Insatsen avslutades 2023-04-30.

## **REACT-EU Ung comeback**

Projektet finansierades helt av ESF. Länets samtliga kommuner var delaktiga i åtta delprojekt. Målgrupp var unga som varken arbetar eller studerar, UVAS, mellan 16 och 24 år. Syftet var att de unga ska påbörja, slutföra studier på gymnasienivå, gå ut i arbete eller erbjudas stöttning och guidning. Projektet avslutades 2023-04-30.

## **3.3 Strukturinriktade insatser**

### **Inkluderingslyftet**

Inkluderingslyftet genomförs i samverkan med Samordningsförbundet i centrala Östergötland som äger projektet. Det ligger inom programområde A1 vilket innebär att målgruppen är anställda personer. Aktiviteter kommer att vara utbildningsinsatser riktade mot personal och chefer inom arbetsmarknadsområdet. Innehållet i utbildningarna kommer utgå ifrån det danska forskningsprojektet BIP och om hur lärdomar från det kan implementeras, med stöd av annan forskning. Projektet pågår fram till 2026-07-31.

### **Motverka våld i nära relationer**

I fokus för detta kompetensutvecklingsprojekt är ämnet våld i nära relationer; mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck. Projektet genomförs i samverkan med Samordningsförbundet Centrala Östergötland och Samordningsförbundet Karlskoga – Degerfors och ska bidra till att yrkesverksamma som direkt eller indirekt kommer i kontakt med våldsutsatta får större kunskap i ämnet och bättre verktyg för att kunna hantera problemet i praktiken. Projektet pågår fram till 2026-07-31.

### **Seminarium om tillgänglighet**

Seminariet handlade om vikten av att ha på sig tillgänglighetsglasögon och ett funktionshinderperspektiv vid planering och utformning av sin verksamhet för att inte riskera att utestänga individen från en verksamhet. Föreläsarna var ordförande för organisationen Funktionsrätt Östergötland och förbundschef i Samordningsförbundet Östra Östergötland.

### **Slutkonferens i projektet React-EU Ung Comeback**

Den 10 april hölls det ESF-finansierade projektet React-EU Ung Comeback sin digitala slutkonferens. Resultat och arbetet i projektet presenterades. Erfarenheterna från projektet tillvaratas i förbundets ESF-projekt SPIRA Sörmland.

### **Med migranters röst - hur blir man en sörmlänning?**

Bi Puranen, generalsekreterare vid World Values Survey presenterade resultatet av en värderingsstudie som gjordes bland invandrade personer i Sörmland. Seminariet arrangerades i samarbete med Länsstyrelsen och Region Sörmland.

### **Överenskommelsernas dag**

Syftet med denna myndighetsgemensamma dag var att alla myndigheter skulle få kännedom om de viktigaste överenskommelserna mellan myndigheterna med målgruppen personer som står utanför arbetsmarknaden. Dagen handlade om presentationer av överenskommelsernas innehåll och om hur de omsatts i praktiken.

### **Det samhällsekonomiska perspektivet på arbetet med unga i utanförskap**

Ingvar Nilsson, nationalekonom och medförfattare till boken "Utanförskapets pris" berättade om vikten av samverkan och av tidiga, långsiktiga insatser i syfte att motverka ungas utanförskap.

Ett genomgående problem när ungdomar är i kontakt med olika myndigheter är att helhetsperspektivet försvinner. Avsaknad av denna helhetssyn och brist på samverkan kan leda till att de olika myndigheternas insatser blir mindre effektiva och i värsta fall kan det motverka varandra.

### **Våga fråga - det kan vara livsviktigt!**

Seminariet med Charlotte Axelsson handlade om vikten av att ställa rutinmässiga frågor om våld inom vården, socialtjänsten eller som handläggare på en myndighet. Syftet var att uppmuntra alla yrkespersoner att ställa frågor om våldsutsatthet till sina brukare, patienter eller kunder och därmed öka tidig upptäckt av våld. Att ställa livsviktiga frågor gör att vi bidrar till de jämställdhetspolitiska målen samtidigt som vi räddar liv och formar ett samhälle fritt från våld.

Seminariet var en del av projektet Motverka våld i nära relationer med medfinansiering av Europeiska Socialfonden.

### **Ökad upptäckt av psykiskt, fysiskt och sexuellt våld**

Vid seminariet berättade olika myndigheter om sitt arbete och om sina erfarenheter av att ställa frågor om våld på rutin. Bland annat medverkade Arbetsförmedlingen och några insatser i samverkan från Västra Götalands län. Seminariet var en del av projektet Motverka våld i nära relationer med medfinansiering av Europeiska Socialfonden.

### **PWC styrelseutbildning**

I april fick den nya styrelsen en styrelseutbildning som PWC höll i. Utbildningen innehöll ett juridiskt och ett ekonomiskt block. Ämnen som berördes var finsamlagen, kommunallagen, medlemshantering, stadgar och styrelse, nomineringar, styrelsens ansvar och funktion, nämndarbete enligt kommunallagen, bokföring och redovisning.

### **Att organisera samverkan - metaorganiseringens förhoppningar och fallgropar**

Samtliga LSG bjöds till en gemensam workshop som handlade om att skapa mer effektiva och funktionella mötesformer. Tillsammans lyfte vi blicken och utforskade organiserandet av LSG och RAR och dess styrkor och svagheter. I det syftet tog vi hjälp av Handelshögskolan och Susanna Alexius, docent i företagsekonomi.

### **Horisontella principer**

Inom ramen för ESF-medfinansierade projekt arbetar man med implementering av horisontella principer; jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering. Flera utbildningsinsatser inom ämnet genomfördes bland projektanställda. Även utanför länets gränser utbildade förbundet projektpersonal i Region i Uppsala län och Samordningsförbundet i Uppsala län.

### **BIP**

Utbildning Jobbcentrum Eskilstuna kommun

En utbildning i två delar om BIP, arbetsmarknads indikatorprojekt, och dess resultat har genomförts i Eskilstuna kommun. Personal från Arbetsmarknadsenheten och ekonomiskt bistånd deltog.

### **Slutkonferens för projektet Give and Get 2.0**

Förbundet tog en aktiv del i planering och genomförande av slutkonferensen för ett ESF-medfinansierat projekt Give and Get 2.0 som ägdes av Arbetsförmedlingen. All personal på Arbetsförmedlingen i hela länet närvarade vid konferensen som modererades av förbundet.

## Slutkonferens för projektet SMILE

Förbundet deltog i planering och genomförande av slutkonferensen för att ESF-medfinansierat projekt i Uppsala län, SMILE. Vid konferensen modererade förbundet samt utbildade i ett interkulturellt arbetssätt.

### Nytt nätverk

Förbundet startade ett nätverk som består av handläggare i kommuner och på Arbetsförmedlingen som arbetar med arbetsgivarkontakter. Samtliga kommuner är med i nätverket. Nätverket syftar till kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

## 3.4 Uppföljning och resultat av förbundets insatser

Under 2023 har förbundet haft 468 aktiva deltagare i individinriktade insatser. Av dessa har 356 deltagare avslutats varav 147 till arbete, studier eller båda, och 20 aktivt arbetsökande. Se bilaga 2, tabell 1 och 2.

- 45 % är kvinnor och 55 % är män
- 82 % är yngre än 30 år
- 15 % har haft offentlig försörjning i 3 år eller mer
- 70 % har högst grundskoleexamen som avslutad utbildning
- <1% har någon form av eftergymnasial utbildning

På strukturell nivå har vi haft cirka 1200 deltagare i våra föreläsningar och utbildningsinsatser. Faktiska antalet är något högre då det är vanligt att flera personer delar på samma anslutning till digitala föreläsningar.

Av sju insatser avslutades sex under året. Sikta mot arbetslivet startade den 1 oktober och beräknas kosta 9 miljoner per år. Medel är avsatta för detta.

Utöver förbundsmedel utbetalades ESF-medel på 12,5 miljoner kronor. Utbetalade medel blev sammanlagt under året 20,5 miljoner kronor, att jämföra med medlemsavgiften på sammanlagt 16 miljoner kronor.

Det personliga värdet av att bryta ett utanförskap och delta i en riktad insats under några månader är svårt att kvantifiera i mätbara tal men det är däremot möjligt att räkna fram ett samhällsekonomiskt resultat.

Bland deltagarna i de individinriktade insatserna har 167 personer gått vidare till arbete, studier eller är arbetsökande. Av dessa har 92 deltagare gått till arbete, varav 55% fick en heltidstjänst. Om heltidstjänster och deltidstjänster slås ihop motsvarar det 74,25 heltidstjänster.

Med uteblivet försörjningsstöd (enligt schablonbelopp 155 000 kronor per individ och år<sup>2</sup>) samt skatteintäkter på 30 % (räknat på en månadslön om 22 000 kronor) är den samhällsekonomiska besparingen närmare 17,4 miljoner kronor (se bilaga 2, tabell 3 och 4).

---

<sup>2</sup> Företaget Statisticon har tagit fram ett schablonbelopp för Sörmland, vilket ligger på 155 000 kr per individ. Schablonbeloppet är uträknat på statistik hämtad från SCB. Statistiken bygger kostnaden för offentlig försörjning inom länets kommuner. Varje ersättningsystem mäts i helårspersoner, så kallade helårsekvivalenter. Med helårsekvivalenter avses det antal individer som försörjs under ett helt år med full ersättning. Om exempelvis två personer, som varit heltidsarbetslösa ett halvår var, slås dessa samman till en helårsekvivalent. Deltidsdagar är omräknade till hela dagar. Dagar med partiell ersättning är omräknade till hela dagar. För att erhålla antalet helårsekvivalenter divideras antal ersättningsdagar med 365.

## 4.0 Ekonomisk redogörelse

### 4.1 Resultaträkning

Belopp i tkr.	Not	2023-01-01 2023-12-31	2022-01-01 2022-12-31
Verksamhetens intäkter	2	19 808	19 036
Verksamhetens kostnader	3	-15 576	-20 814
Avskrivningar		0	0
<b>Verksamhetens resultat</b>		<b>4 232</b>	<b>-1 778</b>
Finansiella intäkter		0,2	0,2
Finansiella kostnader		0	-15
<b>Resultat efter finansiella poster</b>		<b>4 233</b>	<b>-1 793</b>
Extraordinära poster		0	0
<b>Årets resultat</b>		<b>4 233</b>	<b>-1 793</b>

### 4.2 Balansräkning

Belopp i tkr.	Not	2023-12-31	2022-12-31
<b>Tillgångar</b>			
Anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier			
<b>Summa anläggningkostnader</b>			
<b>Omsättningstillgångar</b>			
Korta fordringar	4	134	2 316
Kortfristiga placeringar		0	0
Kassa och bank		10 159	12 144
<b>Summa omsättningstillgångar</b>		<b>10 294</b>	<b>14 460</b>
<b>Summa tillgångar</b>		<b>10 294</b>	<b>14 460</b>
<b>Eget kapital, avsättningar och skulder</b>			
Ing. eget kapital		1 178	2 971
Årets resultat		3 514	-1 793
<b>Utg. eget kapital</b>		<b>4 692</b>	<b>1 178</b>
<b>Skulder</b>			
Kortfristiga skulder	5,6	5 588	11 652
<b>Summa eget kapital, avsättningar och skulder</b>		<b>10 294</b>	<b>14 460</b>

Signering av  
justerare på varje  
sida

## 4.3 Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	2023	2022
Årets resultat	3 514	-1 793
Justering för ej likviditetspåverkande poster	0	0
<b>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</b>	<b>3 514</b>	<b>-1 793</b>
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	1 477	1 810
Ökning/minskning kortfristiga skulder	7 083	3 202
<b>Kassaflöde för den löpande verksamheten</b>	<b>8 560</b>	<b>3 039</b>
<b>Årets kassaflöde</b>	<b>12 074</b>	<b>3 039</b>
Likvida medel vid årets början	12 144	11 853
Likvida medel vid årets slut	10 159	12 144

## 4.4 Driftredovisning

Belopp i tkr	Utfall jan-dec 2023	Aktuell budget jan-dec 2023	Avvikelse utfall budget	Bokslut helår 2022
Nettokostnad	-15 576	-15 401	-893	-20 815
Nettointäkt	19 808	18 500	603	19 036
Resultat	4 233	3 099	-290	-1 794
Utgående eget kapital	5 411	4 587	-600	1 178
Likvida medel	10 159	2 970	7 189	12 144

## 4.5 Kommentar väsentliga avvikelser

År 2023 redovisar förbundet ett överskott på 4,2 miljoner kr, att jämföra med 2022 års underskott på 1,8 miljoner tkr. Plusresultatet är i linje med budget.

Budgeten för 2023 var satt till 3,1 miljoner kronor. Avvikelsen beror i första hand på övergången till den större länsgemensam insatsen samt att det rekvirerats medel i mindre omfattning än budgeterat.

I insatsen Sikta mot arbetslivet har man inte kommit i gång som planerat och lönekostnaderna har därför blivit lägre. Budgeterade medel för insatsen Unga på väg överförs till 2024.

Inga investeringar har gjorts under året.

Inga väsentliga förändringar har skett på intäktssidan jämfört med budget. För kansliet har personalkostnaderna hållit sig inom budget.

## 4.6 Noter

### Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är i tillämpliga delar upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Vissa anpassningar har gjorts till Finsam:s verksamhet.

### Not 2. Verksamhetens intäkter

	2023	2022
Driftbidrag från staten	8 000	8 000
Driftbidrag från landsting/region	4 000	4 000
Driftbidrag från länets Kommuner	4 000	4 000
EU-medel och andra bidrag	2 486	2 769
Övriga intäkter	1 322	90
<b>Summa</b>	<b>19 808</b>	<b>18 859</b>

### Not 3. Verksamhetens kostnader

	2023	2022
Styrelse	345	374
Kansli	3 604	3 125
Samverkansinsatser	359	0
Utvärdering	320	271
ESF-stöd	3 630	3 279
RAR-insatser	7 318	14 030
<b>Årets kostnader</b>	<b>15 576</b>	<b>20 814</b>

### Not 4. Fordringar

	2023-12-31	2022-12-31
Kundfordringar	0	2 147
Skattefordringar	134	169
Förutb. Försäkringspremier	0	0
Interimsfordringar	705	0
<b>Summa fordringar</b>	<b>839</b>	<b>2 316</b>

### Not 5. Kortfristiga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Leverantörsskulder	1 706	9 095
Personalens skatter och avgifter	429	-781
<b>Summa kortfristiga skulder</b>	<b>2 135</b>	<b>8 314</b>

## Not 6. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 675	1 568
ESF projekt	778	1 770
<b>Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter</b>	<b>3 453</b>	<b>3 338</b>

Signering av  
justerare på varje  
sida



## 5.0 Styrelsens underskrift

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

Varje ledamot sitter på personligt mandat och skriver under i egenskap av sin roll i samordningsförbundets styrelse.

Datum: 2024-03-15

**Helena Koch**

Ordförande

**Anna Lejon**

2:a Vice ordförande

**Oleg Kosovic**

Ledamot

**Daniel Ljungkvist**

Ledamot

**Ulrica Truedsson**

Ledamot

**Maj-Britt Magnusson**

Ledamot

**Owe Ek**

1:a Vice ordförande

**Sam Farsani**

Ledamot

**Michael Swedberg**

Ledamot

**Ingrid Jerneborg Glimne**

Ledamot

**Johan Wachtmeister**

Ledamot

**Katarina Berg**

Ledamot

Signering av  
justerare på varje  
sida

# Bilaga 1, Sammanställning intervjuer

## Sammanfattning

Genom intervjuer med ledande personer inom Samordningsförbundets medlemsorganisationer har förbundet tagit del av synpunkter och erfarenheter som bidrar till en djupare förståelse för samverkansbegreppet och vilka faktorer som verkar främjande och hindrande för myndighetsövergripande samverkan i länet.

Sammanfattningsvis är samverkan identifierad som en avgörande faktor för att uppnå gemensamma mål, men utmaningar som rör resultatuppföljning, klarhet i roller och ändamålsenlig representation i olika samverkansforum kräver fortsatta åtgärder för att stärka samarbetet och uppnå goda resultat.

## Bakgrund & syfte

Intervjuerna har genomförts som en del av uppföljningen av Samordningsförbundet RAR:s verksamhetsmål för 2023, med fokus på det tredje målet vilket lyder: "Utveckla effektiva samverkansstrukturer mellan förbundets medlemmar i syfte att skapa kontinuitet på individnivå". Intervjuerna syftade dels till att utvärdera det gångna årets samverkansarbete, och dels till att skapa en grund för förbundets fortsatta arbete med att stärka samverkansstrukturer och främja sammanhållning mellan medlemsorganisationerna i länet.

## Metod

Intervjuerna genomfördes under vintern 2023–2024, företrädesvis via digitala möten. Samtalen var ungefär en timme långa och utgick från följande frågor:

- Vad innebär samverkansbegreppet?
- Hur kan resultatet av samverkansinsatser beskrivas på individnivå?
- Input gällande förbundets befintliga samverkansaktiviteter.

## Intervjuade personer:

- Jan Holmlund, division social omsorg Nyköpings kommun
- Anna Ormegard, Primärvården Region Sörmland
- Ulrika Björnberg, Försäkringskassan
- Kristina Bengtsson, Arbetsförmedlingen
- Mats Henningsson, Hälsoval Region Sörmland
- Mari Kampf Westerberg, Psykiatrin Region Sörmland
- Dag Wallströmer, Vingåkers kommun

## Tillfrågade personer som inte intervjuats:

- Johan Lindeberg, Katrineholm
- Lena Karlsson Leksell, Gnesta
- Lisbeth Lampinen, Trosa
- Magnus Minh Gustafsson, Eskilstuna
- Kenneth Hagström, HRU
- Marjo Savelius, Strängnäs
- Katarina Haddon, Oxelösund
- Iris Pettersson, Flen

## Resultat

Nedan följer en sammanfattning om vad som framkom under var och en av intervjuerna:

### **Jan Holmlund, Divisionschef social omsorg, Nyköpings kommun:**

- Betonar klient/brukarfokus vid samverkan.
- Vill mäta resultat genom stegförflyttningar och jämförelser.
- Framhåller vikten av myndighetsgemensamma risk- och konsekvensanalyser.
- Understryker att myndigheter bör stödja varandra för att undvika hinder.
- Diskuterar behovet av interna klargöranden inom kommunen.
- Föreslår tillgänglighet inom välfärdssystemet som kommande tema.

### **Anna Ormegard, Divisionschef primärvård, Region Sörmland:**

- Beskriver att samverkan handlar om att arbeta mot gemensamt mål.
- Förespråkar långsiktiga insatser för att undvika fragmentering.
- Upplever ottydlighet i primärvårdens roll i samverkansgrupper.
- Besvikelse över Försäkringskassans frånvaro i TRIS.
- Är ganska tillfreds gällande arbetet med länets höga sjuktal (dialog med försäkringsmedicinska enheten förs och verktyg från SKR används.)
- Vill ha insatser för unga med psykisk ohälsa och fokus på förebyggande arbete.

### **Ulrika Björnberg, Områdeschef Försäkringskassan:**

- Definierar samverkan som gemensamt arbete kring frågor.
- Insikt om att samverkan kan utgöra en kostnad som kan motiveras utifrån att det långsiktigt gagnar individ och samhälle (risktagande).
- Hälsa och livskvalitet kan utgöra relevanta utfallsmått vid resultatmätning.
- Diskuterar utmaningar kopplat till representation i samverkansgrupper.
- Tror att Försäkringskassans roll i samverkansprojekt kommer konkretiseras efter stundande omorganisation.
- Stödjer framtida satsningar för att minska sjuktalet i länet, även med preventivt fokus.

### **Kristina Bengtsson, Chef på Arbetsförmedlingen i Sörmland:**

- Framhåller samverkan som nödvändigt för Arbetsförmedlingens uppdrag.
- Lyfter vikten av samverkan med olika myndigheter och näringslivet.
- Bra resultat av samverkan kan vara att identifiera individernas behov.
- Delar sina synpunkter gällande utvecklingsmöjligheter i LSG, på medlemsmöten, och på myndighetsgemensamma dagar.
- Framhåller vikten av engagemang bland förbundsmedlemmar.
- Samarbetar med kommunerna med ESF-ansökningar
- Prioriterar individers övergång till studier.
- Anser att insatsen "Sikta mot arbetslivet" är utformad på ett ändamålsenligt sätt och vänder sig till helt rätt målgrupp.

### **Mats Henningson, Hälsovalschef, Region Sörmland:**

- Ser samverkan som avgörande för att erbjuda jämlik och tillgänglig vård.
- Noterar behovet av interprofessionell samverkan inom sjukvården.
- Framhåller svårigheter i att ta fram möjliga utfallsmått för resultatmätning.
- Ger förslag på förbättringar gällande regionens deltagande i LSG.
- Framhåller vikten av implementeringsarbete.

## **Mari Kampf Westerberg, Divisionschef Psykiatri och Funktionshinder Region Sörmland**

- Patienterna i fokus för samverkan
- Inbyggd svårighet att god samverkan inte märks
- Varning för övertro på möten
- Nyfikenhet på möjligheter med ESF
- Lyfter frågan om brukarmedverkan

## **Dag Wallströmer, Socialchef Vingåkers kommun**

- Samverkan innebär att flera parter aktivt drar åt samma håll. Begreppet kan bli urholkat om det överanvänds.
- Utvärdering av samverkansinsatser bör fokusera på individnytta, försörjningsmål kan användas men att flytta personer mellan olika bidragssystem är inte relevant.
- De statliga parterna är mer passiva i LSG jämfört med tidigare. Kanske finns behov av mer relationsarbete inom samverkansgruppen.
- I Vingåker är en stor andel av de arbetslösa väldigt svårmatchade. Det rör sig om utomeuropeiskt födda kvinnor i 50/60-årsåldern som saknar utbildning och arbetslivserfarenhet.
- Ser positivt på att RAR anordnar utbildningsinsatser om bredare ämnen som tex psykisk ohälsa, ojämlikhet som samhällsproblem och fakta om olika länder.

## **Diskussion**

Intervjuerna har varit betydelsefulla för att fånga in synpunkter och erfarenheter som belyser olika aspekter av samverkansarbetet i länet. Samtalen har varit uppskattade och har bidragit till att stärka relationerna mellan förbundet och medlemmarna. Resultaten visar att myndighetsövergripande samverkan på ett otvetydigt sätt beskrivs som en viktig faktor för att uppnå gemensamma mål och för att främja individens bästa. Det finns en problematik i att begreppet samverkan används så mycket och ofta samtidigt som det är något diffust vad det exakt betyder.

Intervjuerna visar dock att det råder enighet om att samverkan inte enbart handlar om problemlösning utan snarare är en grundläggande förutsättning för att skapa sammanhängande och effektiva vård- och stödstruktur inom länet. Vidare finns det en gemensam förståelse beträffande svårigheterna som är förenade med att synliggöra samverkans effekter, vilket kan utgöra en konstruktiv utgångspunkt inför kommande diskussioner om mål och resultat. Långsiktiga insatser lyftes som ett framgångskoncept liksom uppföljningsprocesser som fokuserar på individnytta och långsiktiga effekter.

## Slutsatser

Sammanfattande slutsatser från intervjuerna:

### **Tydligare samverkningsstrukturer:**

- Behov av klarare representation i LSG, särskilt gällande Regionen.
- Behov av tydliggörande gällande Försäkringskassans roll i insatser; Vad har myndigheten möjlighet att tillföra i samverkan och hur ser avgränsningarna ut?
- Ökat fokus på hur strukturerna bidrar till individnytta.

### **Långsiktiga samverkansinsatser:**

- Enighet om att långsiktiga insatser är bättre än korta.

### **Mätbara resultat:**

- Förståelse gällande svårigheten i att utvärdera samverkan.
- Uppmärksamma frågan om hur resultat ska förstås och värderas.
- Behov av samtal om vad som är rimliga utfallsmått för samverkan.

### **Stimulera aktivt medlemsengagemang:**

- Ökat engagemang vid medlemsmöten för att främja meningsfulla diskussioner.
- Att förstå varandras perspektiv och utmaningar framstår som en nyckelfaktor för en positiv utveckling.

## Avslutande kommentar

Slutsatserna betonar att samverkan kräver att olika perspektiv tas i beaktande vilket gör goda och tillitsfulla relationer viktiga. Samverkan kräver också ett visst mått av risktagande, engagemang och långsiktighet. Individnytta bör stå i fokus i samtliga delar av processerna och det kan behövas fler och/eller bättre strategier för att åstadkomma det. Avslutningsvis är samverkan visserligen förenat med en rad svårigheter, men samtidigt verkar det vara helt nödvändigt för att myndigheterna ska kunna möta mer övergripande utmaningar.

## Bilaga 2, Statistik och beräkningar

Tabell 1

Individinriktade insatser				
Insats	Totalt	Nya	Avslutade	Pågående
NUVAS	21	13	21	0
React-EU Ung comeback	150	37	150	0
SIKTA	100	57	100	0
Sikta mot arbetslivet*	18	18	0	18
SPIRA	72	72	2	70
Steget före	15	0	15	0
Trappan mot arbete	16	7	16	0
Unga på väg	76	58	52	24
<b>Summa</b>	<b>468</b>	<b>262</b>	<b>356</b>	<b>112</b>

\*Exklusive deltagare som övergick från SIKTA för att tabellen inte ska innehålla dubletter

Tabell 2

Resultat				
Efter avslut	Kvinnor	Män	Totalt	
1. Endast arbete	34	48	82	
2. Endast studier	22	33	55	
3. Arbete och studier	8	2	10	
4. Endast arbetssökande	7	13	20	
	Delsumma*	71	96	167
5. Vidare rehabilitering	64	68	132	
6. Sjukdom	11	9	20	
7. Övrigt / Avbrott	11	26	37	
	<b>Summa</b>	<b>157</b>	<b>199</b>	<b>356</b>

1. Deltagaren arbetar med/utan subvention eller i eget företag.  
2. Deltagaren studerar i reguljära eller arbetsmarknadsutbildningar.  
3. Deltagaren studerar och arbetar samtidigt.  
4. Deltagaren är aktivt arbetssökande och redo att arbeta.  
5. Deltagaren går vidare till annan rehabiliteringsinsats efter avslutad insats, till exempel fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering i den ordinarie myndighetsverksamheten eller i fortsatt samverkan.  
6. Deltagaren avslutar insatsen på grund av försämrat hälsotillstånd eller att hälsotillståndet inte medger fortsatt deltagande i insatsen. Rehabilitering mot arbete är inte aktuellt i dagsläget för deltagaren.  
7. Deltagaren avbryter eller avslutas pga. flytt, föräldraledighet/graviditet, bristande närvaro, omhändertagande m.m.

Signering av  
justerare på varje  
sida

**Tabell 3**

Deltagare som arbetar efter insats					
Arbetstid	Antal	Uteblivet försörjnings stöd	Skatteintäkter	Samhälls ekonomisk besparing	Medlemsinsatser
100%	51	7 905 000	4 039 200	11 944 200	Kommuner 4 000 000
75%	15	1 743 750	891 000	2 634 750	Regionen 4 000 000
50%	22	1 705 000	871 200	2 576 200	Staten 8 000 000
25%	4	155 000	79 200	234 200	
<b>Summering</b>	<b>92</b>	<b>11 508 750</b>	<b>5 880 600</b>	<b>17 389 350</b>	<b>16 000 000</b>
Medeltal 100%	74,25	11 508 750	5 880 600	17 389 350	16 000 000

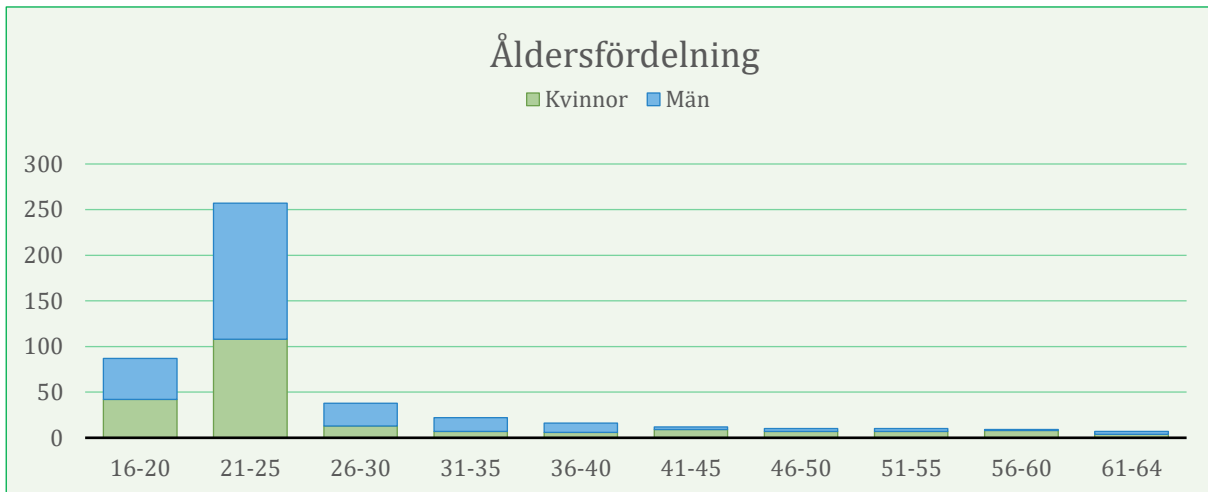
**Tabell 4**

Samhällsekonomisk beräkning							
	Totalt antal deltagare	Heltider arbete	Uteblivet försörjnings stöd	Skatte intäkter*	Samhälls-ekonomisk besparing	Medlems insats per år	Vinst/ Förlust
Eskilstuna	101	20,5	3 177 500	1 623 600	4 801 100	1 484 040	3 317 060
Flen	58	3,6	558 000	285 120	843 120	200 348	642 772
Gnesta	56	4	620 000	316 800	936 800	149 452	787 348
Nyköping	61	9	1 395 000	712 800	2 107 800	754 020	1 353 780
Oxelösund	21	4	620 000	316 800	936 800	149 636	787 164
Strängnäs	25	7,75	1 201 250	613 800	1 815 050	500 716	1 314 334
Trosa	41	10,25	1 588 750	811 800	2 400 550	187 300	2 213 250
Katrineholm	84	12,15	1 883 250	962 280	2 845 530	458 856	2 386 674
Vingåker	21	3	465 000	237 600	702 600	115 636	586 964
<b>Summering</b>	<b>468</b>	<b>74,25</b>	<b>11 508 750</b>	<b>5 880 600</b>	<b>17 389 350</b>	<b>4 000 000</b>	<b>13 389 350</b>

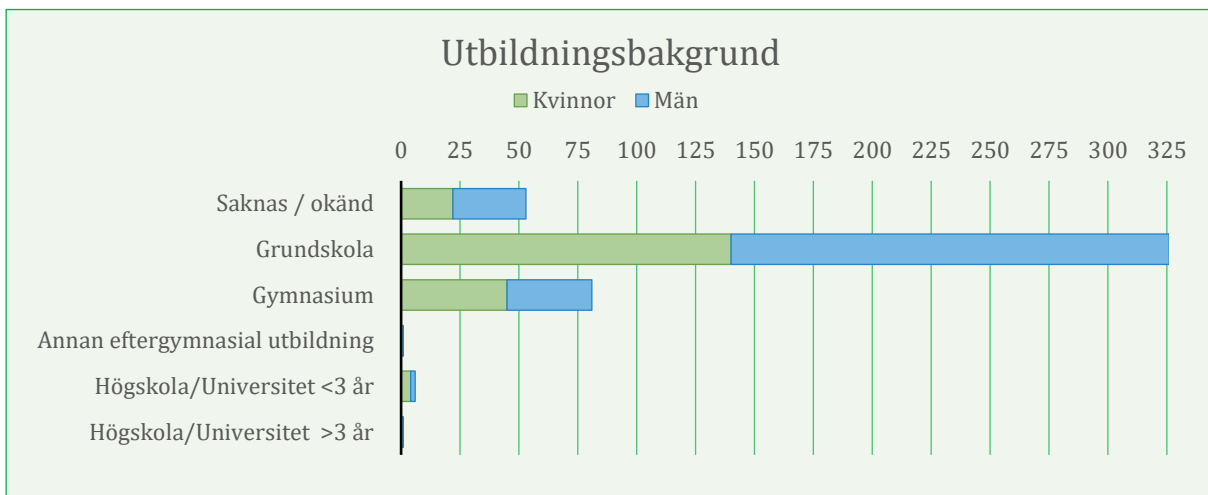
\* Räknat på en sammanslagen region-och kommunalskatt på 30% med en månadslön på 22 000 kr.

Tabellen visar en samhällsekonomisk beräkning om deltagare som fått arbete genom insats fortsätter arbeta ett år framåt. Kolumnen heltider arbete inkluderar även en summering av deltidsanställningar.

**Diagram 1, Deltagares åldersfördelning**

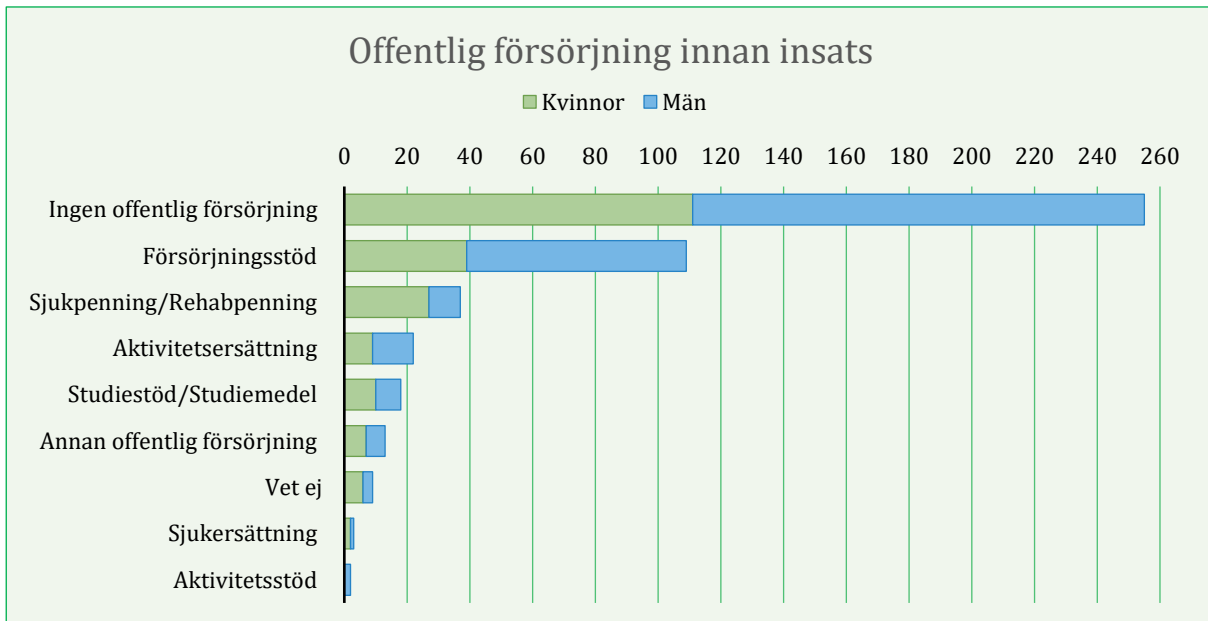


**Diagram 2, Deltagares utbildningsbakgrund**

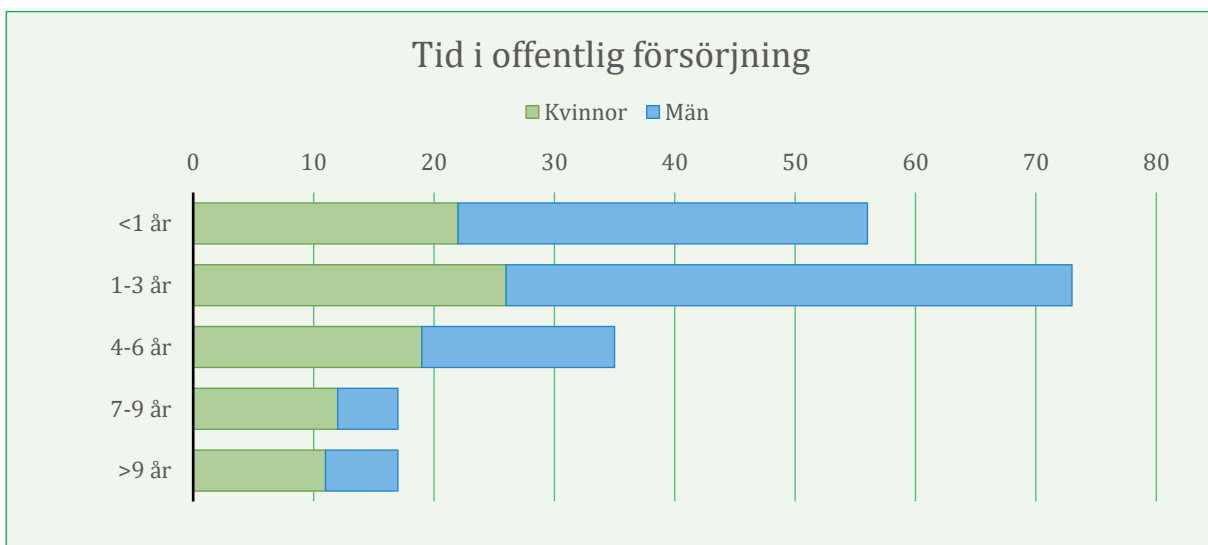




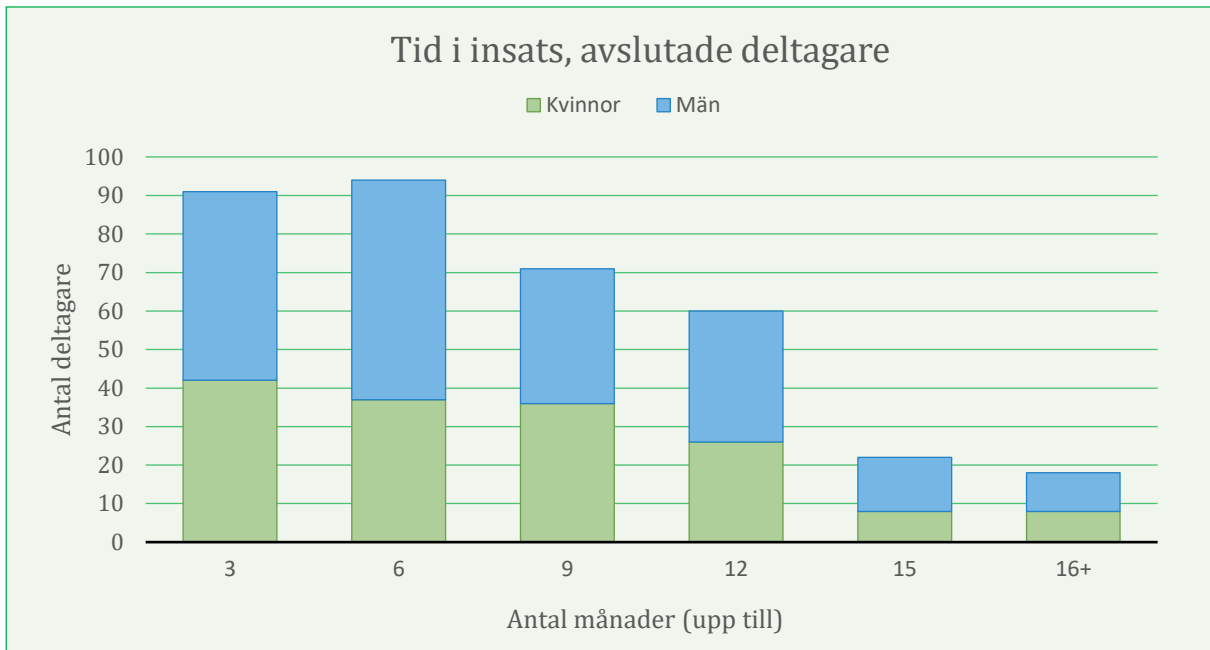
**Diagram 3, Deltagares offentliga försörjning innan insats**



**Diagram 4. Tid i offentlig försörjning**



**Diagram 5. Tid i insats**





# Revisionsberättelse

för Samordningsförbundet RAR Sörmland, org. nr 222000-1792

## Rapport om årsredovisningen

### Uttalanden

Vi har utfört en revision och granskning av årsredovisningen för Samordningsförbundet RAR Sörmland för år 2023 enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision<sup>1</sup>. Förvaltningsberättelsen har granskats enligt särskild instruktion.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året. Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

### Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

### Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

### Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar av årsredovisningen.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- måste vi informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

### Revisorns granskning av förvaltningsberättelsen

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

<sup>1</sup> Med anpassning till de specifika förutsättningar som föreligger i ett finansiellt samordningsförbund. Främst att rapporten inte avges av "sakkunnigt biträde" eller ställts till "de förtroendevalda revisorerna".



## Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt förbundsordning

### Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Samordningsförbundet RAR Sörmland för år 2023.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Vi bedömer även sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet RAR Sörmland har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen har varit tillräcklig samt att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

### Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed för kommunal verksamhet i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

### Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

### Revisorns ansvar

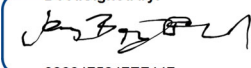
Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Falun den 2024-04-05

KPMG AB

DocuSigned by:  
  
0866475247EF447...  
Jenny Barksjö Forslund  
Auktoriserad revisor

**Certificate Of Completion**

Envelope Id: 4D0E6C28BD55409CA4DC851621B844A6	Status: Completed
Subject: Complete with DocuSign: RAR Sörmland Revisionsberättelse 2023 enbart aukt.docx	
Source Envelope:	
Document Pages: 2	Signatures: 1
Certificate Pages: 2	Initials: 0
AutoNav: Enabled	Envelope Originator:
Envelopeld Stamping: Enabled	Jenny Barksjö Forslund
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna	PO Box 50768
	Malmö, SE -202 71
	jenny.barksjo-forslund@kpmg.se
	IP Address: 195.84.56.2


**Record Tracking**

Status: Original	Holder: Jenny Barksjö Forslund	Location: DocuSign
4/4/2024 6:09:16 PM	jenny.barksjo-forslund@kpmg.se	

**Signer Events**

Jenny Barksjö Forslund  
jenny.barksjo-forslund@kpmg.se  
Head of Audit Local Business  
KPMG AB  
Security Level: Email, Account Authentication  
(None)

**Signature**

DocuSigned by:  
  
0866475247EF447...

Signature Adoption: Drawn on Device  
Using IP Address: 212.85.93.62

**Timestamp**

Sent: 4/4/2024 6:09:43 PM  
Viewed: 4/5/2024 4:21:56 PM  
Signed: 4/5/2024 4:22:02 PM

**Authentication Details**

## Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fdb673b01  
Workflow Name: DocuSign ID Verification  
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.  
Identification Method: Electronic ID  
Type of Electronic ID: BankID Sweden  
Transaction Unique ID: 68a4997b-9693-5b77-9a30-af589a707a10  
Country or Region of ID: SE  
Result: Passed  
Performed: 4/5/2024 4:20:20 PM

## Identity Verification Details:

Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fdb673b01  
Workflow Name: DocuSign ID Verification  
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.  
Identification Method: Electronic ID  
Type of Electronic ID: BankID Sweden  
Transaction Unique ID: 68a4997b-9693-5b77-9a30-af589a707a10  
Country or Region of ID: SE  
Result: Passed  
Performed: 4/5/2024 4:23:00 PM

**Electronic Record and Signature Disclosure:**

Not Offered via DocuSign

In Person Signer Events	Signature	Timestamp
Editor Delivery Events	Status	Timestamp
Agent Delivery Events	Status	Timestamp
Intermediary Delivery Events	Status	Timestamp
Certified Delivery Events	Status	Timestamp
Carbon Copy Events	Status	Timestamp
Witness Events	Signature	Timestamp

<b>Notary Events</b>	<b>Signature</b>	<b>Timestamp</b>
----------------------	------------------	------------------

<b>Envelope Summary Events</b>	<b>Status</b>	<b>Timestamps</b>
--------------------------------	---------------	-------------------

Envelope Sent	Hashed/Encrypted	4/4/2024 6:09:43 PM
Certified Delivered	Security Checked	4/5/2024 4:21:56 PM
Signing Complete	Security Checked	4/5/2024 4:22:02 PM
Completed	Security Checked	4/5/2024 4:22:02 PM

<b>Payment Events</b>	<b>Status</b>	<b>Timestamps</b>
-----------------------	---------------	-------------------



# Granskning av bokslut och årsredovisning per 2023-12-31

Granskningsrapport

Samordningsförbundet RAR Sörmland

KPMG AB

2024-04-03



**Samordningsförbundet RAR Sörmland**  
Granskning av bokslut och årsredovisning per 2023-12-31

2024-04-03

## Innehållsförteckning

1	Bakgrund	2
1.1	Syfte och revisionsfråga	2
1.2	Revisionskriterier	2
1.3	Metod och avgränsningar	2
2	Resultat av granskningen	4
2.1	Förvaltningsberättelsen	4
2.2	God ekonomisk hushållning	4
2.3	Resultaträkning	4
2.4	Balansräkning	5
2.5	Intern kontroll och styrning	5
2.6	Driftsredovisning	6
2.7	Övrigt	6
2.8	Rekommendationer	6
2.9	Sammanfattning och slutsatser	7



# 1 Bakgrund

Härmed avlämnas rapport avseende granskningen av Samordningsförbundet RAR Sörmland för räkenskapsåret 2023. Granskningen har bedrivits i enlighet med god revisions sed för kommunal verksamhet. Syftet med rapporten är att lämna underlag för revisorernas bedömningar och uttalanden i revisionsberättelsen.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som styrelsen beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vidare lämnas i rapporten information till styrelsen om viktigare iakttagelser och eventuella rekommendationer till följd av dessa som identifierats i samband med årets revision.

## 1.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att den ska utgöra underlag för revisorernas prövning av;

- att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt,
- om räkenskaperna är rättvisande och
- om den interna kontrollen är tillräcklig.

## 1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt sätt samt att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Lag om finansiell samordning SFS 2003:1210, Kommunallag och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR
- Förbundsordning, Interna regelverk och instruktioner

## 1.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisions sed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR<sup>1</sup> och Skyrev<sup>2</sup>. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

---

<sup>1</sup> Sveriges Kommuner och Regioner

<sup>2</sup> Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

2024-04-03

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2023. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och eller som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen. Vi har även stämt av balanskravsutredning mot underlag. Övriga delar har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna.

Vi har även granskat att förbundet följer förbundsordningen

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument (verksamhetsplan med budget, protokoll och förbundsordning) inklusive årsredovisningen
- Analys av om resultatet är förenligt med de beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.
- Stickprovsgranskning av attest och utanordning
- Diskussion med förbundschef
- Sedvanlig bokslutsgranskning

### **1.3.1 Risk- och väsentlighetsanalys**

#### **1.3.1.1 Redovisningen**

- Verksamhetens intäkter
  - Består i huvudsak av medlemmarnas årsavgifter vilka substansgranskas mot beslut, fakturering och inbetalning.
- Verksamhetens kostnader
  - Kartläggning av posternas innehåll samt stickprov inklusive attest och utanordning samt avklipp.
- Kassa och bank
  - Substansgranskas mot externa underlag.
- Kortfristiga skulder
  - Kartläggning av posternas innehåll samt stickprov inklusive attest och utanordning.
- Redovisningsprinciper

#### **1.3.1.2 Intern kontroll**

- "Ordning och reda"
- Bokslutsprocessen och relationen mellan förbundet och redovisningsbyrån.
- Granskning av att skatter och avgifter redovisats och betalas i rätt tid och med rätt belopp.

## 2 Resultat av granskningen

Granskning av redovisning och intern kontroll har skett enligt uppgjord planering i enlighet med risk- och väsentlighetsanalysen ovan.

### 2.1 Förvaltningsberättelsen

I LKBR, föreskrivs att förvaltningsberättelsen ska följa en bestämd struktur med fasta rubriker.

Samordningsförbundet RAR Sörmland redovisar i sin förvaltningsberättelse i enlighet med lagens krav och denna har ställts upp enligt de bestämda rubrikerna.

### 2.2 God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska samordningsförbundet ha en god ekonomi i sin verksamhet. Styrelsen ska fatta beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

#### 2.2.1 Ekonomiska mål

Årets resultat uppgår till 4,2 mnkr vilket är 1,1 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 3,1 mnkr.

Avvikelsen förklaras i årsredovisningen av övergången till den större länsgemensam insatsen samt att det rekvirerats medel i mindre omfattning än budgeterat.

#### 2.2.2 Verksamhetsmål

Samordningsförbundet RAR Sörmland fastställde i november 2022 en verksamhetsplan med budget för 2023 och i denna plan anges mål och vision samt strategier för verksamheten.

I årsredovisningen lämnas en redogörelse för årets verksamhet och vilka insatser som har gjorts och uppföljning av måluppfyllelsen görs. Det saknas en avslutande sammanfattning av avsnittet kring måluppfyllelse och en förbättring skulle kunna vara att förbundet på ett tydligare sätt kopplar sina mål och mätpunkter till begreppet god ekonomisk hushållning.

## 2.3 Resultaträkning

### 2.3.1 Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter består till största del av medlemmarnas årsavgifter vilka har substansgranskats mot beslut, fakturering och inbetalning. Förbundet har även erhållit EU-medel.

### 2.3.2 Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader har granskats stickprovvis. Inga väsentliga fel föreligger i slutligt bokslut.

2024-04-03

### **2.3.3 Justerade avvikelser**

Vi har noterat felaktigheter med en resultatmässig effekt på ca 720 tkr som korrigerats till slutlig version av bokslutet. Dessa fel är kopplade till:

- Pensionskostnader och kostnader för särskild löneskatt
- Projektkostnader
- Konsultkostnader

## **2.4 Balansräkning**

### **2.4.1 Kassa och bank**

Balansräkningens dominerande tillgångspost är till följd av förbundets överskott under ett antal år Kassa och bank. Beloppet är avstämt mot engagemangsbesked från Nordea.

### **2.4.2 Kortfristiga skulder**

De kortfristiga skulderna består till dominerande del av skulder för samverkansinsatser, även till viss del personalrelaterade skulder. Vi har granskat posten utan anmärkning.

### **2.4.3 Justerade avvikelser**

Som nämns ovan under punkt 2.3.3 så har vi i bokslutsgranskningen noterat felaktigheter som korrigerats till slutlig version av bokslutet. De balansposter som har berörts är följande:

- Pensionsskuld och skuld för särskild löneskatt.
- Upplupna kostnader avseende insatsmedel.
- Leverantörsskulder.

Vi har även noterat fel avseende presenterade ansvarsförbindelser men även dessa har korrigerats och är korrekt i slutlig version av årsredovisning.

## **2.5 Intern kontroll och styrning**

Vi har läst förbundsordning och styrelseprotokoll för att bedöma om styrelsen utöver tillräcklig kontroll och en god styrning av verksamheten samt att förbundsordningens krav efterlevs.

### **2.5.1 Styrdokument**

Vi noterar att förbundets styrdokument är uppdaterade i vederbörlig ordning.

Vi noterar även att styrelsen i oktober 2023 har fastställt verksamhetsplan och budget för 2024. Det saknas en budget med en mer långsiktig planering.

2024-04-03

## 2.5.2 Kvartalsrapporter

Förbundet upprättar under löpande år ekonomiska uppföljningar vilka behandlas på styrelsens möten. Förbundet upprättar även delårsrapport i vederbörlig ordning. Delårsrapporten för januari-juni visade ett prognostiserat helårsresultat på +3,9 mkr vilket kan jämföras med utfall +4,3 mkr. Det indikerar relativt god träffsäkerhet i prognosarbetet.

## 2.5.3 Bankbehörigheter

Vi noterar att förbundschef och ekonom har behörighet att ensam signera/godkänna betalningar hos bank. Vi noterar också att i avtalet med Nordea för 2023 har ordförande från 2022 behörighet att ensa signera/godkänna betalningar.

## 2.6 Driftsredovisning

I LKBR, föreskrivs att årsredovisningen ska innehålla en driftsredovisning som en egen del.

Förbundet har upprättat en driftsredovisning i årsredovisningen för 2023. Vi rekommenderar att presentera driftsredovisningen separat för de olika insatserna och inte att samtliga kostnader presenteras på samma rad.

## 2.7 Övrigt

Det nationella rådet har upprättat riktlinjer för hur stort eget kapital som ett Finsamförbund bör ha. Storleken på eget kapital i Samordningsförbundet RAR Sörmland uppgår till 5,4 mnkr och bör enligt denna norm inte uppgå till mer än 2,7 mnkr. Förbundets eget kapital är inte inom Finsamförbundens riktlinjer för 2023, vilket är ett resultat av en medveten omställning av verksamheten.

## 2.8 Rekommendationer

Baserat på ovan redovisade iakttagelser lämnar vi följande rekommendationer till förbundet:

- Vi rekommenderar att formulera en avslutande sammanfattning av avsnittet kring måluppfyllelse och en förbättring skulle kunna vara att förbundet på ett tydligare sätt kopplar sina mål och mätpunkter till begreppet god ekonomisk hushållning.
- Driftredovisningen kan gärna utvecklas till att presentera de olika insatserna separat.
- Vi rekommenderar att se över rutiner kring nivåer på samt aktualitet avseende bankbehörigheter.



**Samordningsförbundet RAR Sörmland**

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2023-12-31

2024-04-03

## 2.9 Sammanfattning och slutsatser

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Dag som ovan  
KPMG AB

Jenny Barksjö Forslund

*Auktoriserad revisor*

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

# Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

---

Underskrifterna i detta dokument uppfyller kraven för Avancerad Elektronisk Underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan kontrolleras i alla tjänster som kan validera underskrifter som godkänts av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG). Använd till exempel valideringstjänsten [Signport](#). För validering med Adobe Acrobat Reader, [läs mer här](#).

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper följer de elektroniska underskrifterna inte med och kan därför inte valideras.

Följande personer har genom sin elektroniska underskrift godkänt innehållet i detta dokument samt försäkrat att angivna uppgifter är korrekta.

# Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

---

Underskrifterna i detta dokument uppfyller kraven för Avancerad Elektronisk Underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan kontrolleras i alla tjänster som kan validera underskrifter som godkänts av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG). Använd till exempel valideringstjänsten [Signport](#). För validering med Adobe Acrobat Reader, [läs mer här](#).

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper följer de elektroniska underskrifterna inte med och kan därför inte valideras.

Följande personer har genom sin elektroniska underskrift godkänt innehållet i detta dokument samt försäkrat att angivna uppgifter är korrekta.